

Kommentarer till beräkningarna andra kvartalet 2019

Innehåll

BNP-utvecklingen	3
Hushållens konsumtion.....	6
Offentlig konsumtion	8
Investeringar	10
Lagerinvesteringar.....	12
Utrikeshandel	14
Näringslivets produktion	16
Arbetsmarknad och produktivitet	18
Inkomster och sparande.....	21
Avstämning	26
Revideringar	31

BNP-utvecklingen

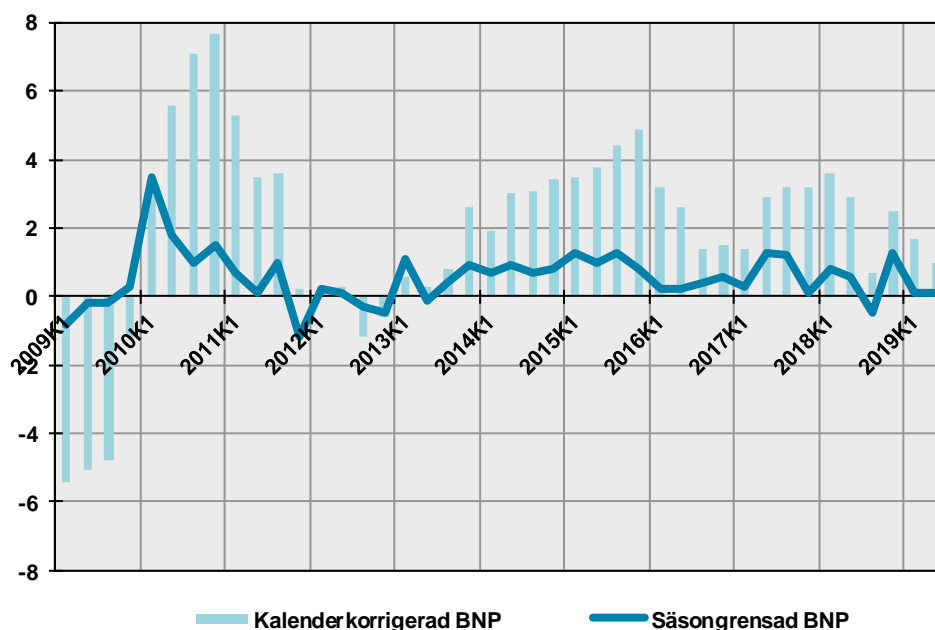
Svag BNP-tillväxt andra kvartalet

Sveriges BNP ökade svagt andra kvartalet. Hushållens konsumtion stod för stora delar av tillväxten medan en fortsatt nedgång för fasta bruttoinvesteringar höll tillbaka BNP-tillväxten.

Sveriges BNP ökade med 0,1 procent andra kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det kan jämföras med genomsnittet på 0,6 procent de senaste tio åren. Mätt i kalenderkorrigerade tal och jämförd med andra kvartalet i fjol var uppgången 1,0 procent.

Jämfört med snabbversionen i juli reviderades andra kvartalet upp med 0,2 procentenheter, säsongrensat.

BNP, procentuell förändring, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan respektive kalenderkorrigerad och jämförd med motsvarande kvartal året innan.

BNP-tillväxten växlade ned i EU

BNP-tillväxten ökade med 0,2 procent andra kvartalet i såväl euroländerna (EA19) som EU-länderna (EU28), säsongrensat. Det är en avmattning jämfört med första kvartalet då tillväxten i euroländerna var 0,4 procent. Det var framförallt större euroländer som Tyskland och Italien som tyngde utvecklingen. Den tyska BNP-tillväxten minskade med 0,1 procent andra kvartalet efter en nedgång i exporten och bygginvesteringarna. Italiens BNP var oförändrad. I Spanien var utvecklingen fortsatt högre än EU-snittet med en ökning på 0,5 procent. Utanför euroländerna sjönk BNP i Storbritannien med 0,2 procent.

Hushållens konsumtion bar upp tillväxten

Hushållskonsumtionen var den komponent i försörjningsbalansen som bidrog mest till BNP-tillväxten andra kvartalet. Den ökade med 1,1 procent, säsongrensat och jämfört med första kvartalet. Det är klart högre än den genomsnittliga ökningstakten de senaste tio åren på 0,6 procent. Det var främst svensk konsumtion utomlands samt fritid och underhållning som bidrog till den starka utvecklingen. Hushållskonsumtionen bidrog med 0,5 procentenheter till BNP-utvecklingen andra kvartalet.

Den offentliga konsumtionen minskade med 0,1 procent. Primärkommunerna minskade sin konsumtion medan den ökade inom landstingen och var oförändrad inom staten.

Fasta bruttoinvesteringar sjönk med 1,0 procent. Bostadsinvesteringarna fortsatte att krympa. Även maskininvesteringarna utvecklades svagt vilket sammanföll med en nedgång för importen av investeringsvaror.

Lagerinvesteringarna höjde BNP-utvecklingen med 0,1 procentenheter.

Exportnettot höll tillbaka BNP-utvecklingen

Exporten bromsade in andra kvartalet och var oförändrad efter fyra kvartal med god exporttillväxt. En uppgång i varuexporten motverkades av en nedgång för tjänsteexporten.

Exporten av varor vände upp efter ett svagare första kvartal och steg med 0,3 procent. Uppgången förklaras främst av en ökad export av icke varaktiga konsumtionsvaror och energivaror. Samtidigt minskade exporten av investeringsvaror och insatsvaror. Tjänsteexporten sjönk med 0,7 procent där exporten av FoU fortsatte att minska i kölvattnet av den stora uppgången fjärde kvartalet i föl då denna höjdes av poster av engångskaraktär.

Importen ökade med 0,3 procent mellan första och andra kvartalet vilket drog ned BNP-tillväxten med 0,1 procentenheter. Importen lyftes av en fortsatt stark utveckling för tjänsteimporten som steg med 2,2 procent där övriga tjänster utvecklades starkt. Även svensk konsumtion utomlands och datatjänster ökade. Varuimporten minskade med 0,6 procent. I likhet med exporten minskade både investeringsvaror och insatsvaror. Sammantaget höll exportnettot tillbaka den säsongrensade BNP-utvecklingen med 0,1 procentenheter.

Produktionen inom näringslivet ökade med 0,2 procent. Varuproduktionen fortsatte att tappa fart och minskade med 0,1 procent. Byggbranschen backade relativt kraftigt medan tillverkningsindustrin minskade marginellt. Tjänsteproduktionen steg med 0,3 procent där främst handel samt information och kommunikation ökade. Antalet arbetade timmar i näringslivet ökade med 0,3 procent vilket innebär att arbetsproduktiviteten i näringslivet minskade med 0,1 procent.

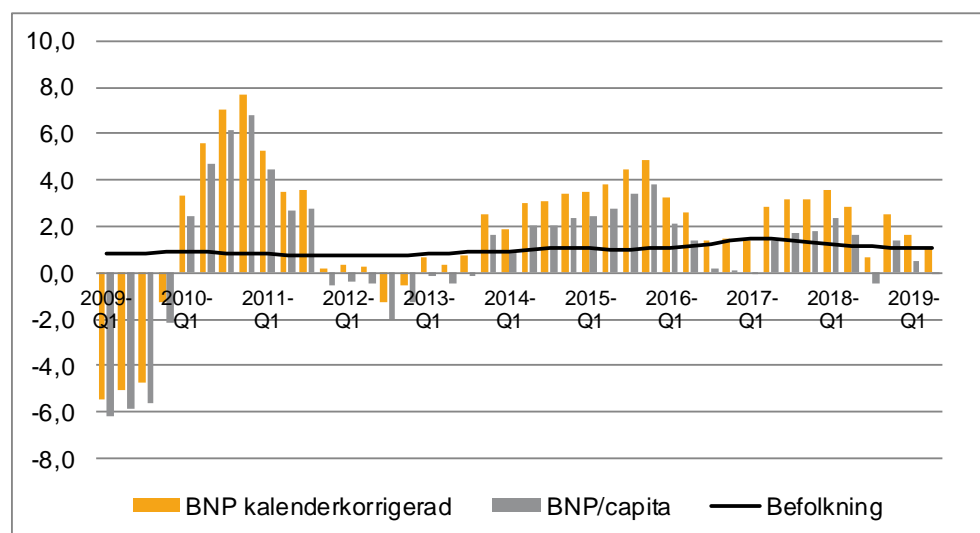
Bidrag till säsongrensad BNP-utveckling, procentenheter.

	2018Kv2	2018Kv3	2018Kv4	2019Kv1	2019Kv2
Hushållens konsumtion	0,2	-0,1	0,0	-0,1	0,5
Off konsumtion	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Fasta bruttoinvesteringar	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,3
Lagerinvesteringar	0,3	-0,9	0,8	-0,4	0,1
Export	0,3	0,3	1,4	0,4	0,0
Import	-0,2	0,2	-1,0	0,2	-0,1
Exportnetto	0,1	0,5	0,4	0,6	-0,1
BNP	0,6	-0,5	1,3	0,1	0,1

BNP per capita var oförändrad

Befolkningen har växt snabbt de senaste åren men de senaste kvartalen har ökningstakten klingat av något. Andra kvartalet ökade befolkningen med 1,1 procent samtidigt som kalenderkorrigerad BNP ökade med 1,0 procent i årstakt.

BNP per capita var oförändrad andra kvartalet jämfört med motsvarande kvartal i fjol. Genomsnittet de senaste tio åren uppgår till 1,0 procent.

Procentuell ökning i volym för kalenderkorrigerad BNP och BNP per capita

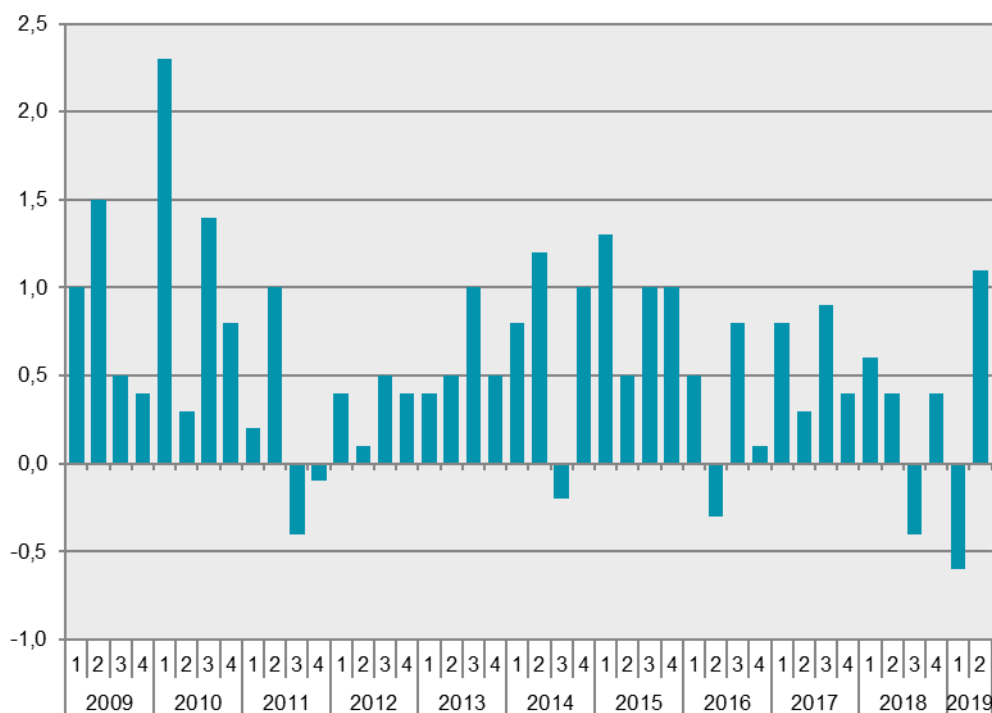
Hushållens konsumtion

Bred uppgång inom hushållskonsumtionen

Hushållskonsumtionen växte andra kvartalet. Uppgången var bred och det var endast konsumtionen av kläder och skor som minskade.

Hushållens konsumtion ökade med 1,1 procent andra kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det kan jämföras med den genomsnittliga tillväxten de senaste tio åren på 0,6 procent och följer på ett första kvartal där hushållskonsumtionen sjönk med 0,6 procent. Hushållskonsumtionen bidrog med att höja BNP-tillväxten med 0,5 procentenheter.

De egentliga hushållens konsumtionsutgifter totalt, volymförändring i procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal.

Den största tillväxten skedde inom ändamålet kommunikation, som steg med 5,1 procent efter att ha sjunkit med 0,5 procent första kvartalet. Uppgången detta kvartal bidrog med 0,2 procentenheter till hushållskonsumtionens ökning. Kostnaderna för bostäder, som är det största ändamålet och utgör ungefär en fjärdedel av hushållskonsumtionen, steg med 0,8 procent.

Konsumtion av livsmedel samt alkohol och tobak ökade delvis till följd av att påsken inföll andra kvartalet i år. Tillväxten andra kvartalet följde även ett svagare första kvartal där konsumtionen för dessa ändamål sjönk.

Utgifterna för kläder och skor var det enda ändamålet där konsumtionen minskade det andra kvartalet. Det följer ett starkare första kvartal där konsumtionen steg med 0,9 procent, vilket kan jämföras med snittet de senaste tio åren på 0,3 procent.

Hushållens konsumtion av möbler fortsatte att stiga andra kvartalet med 1,6 procent, och man får leta sig tillbaka ända till andra kvartalet 2013 för ett kvartal där konsumtionen av möbler sjönk. Utgifterna för hälso- och sjukvård vände efter

ett svagare första kvartal uppåt och steg med 0,3 procent. Transporter steg med 0,8 procent och bidrog med 0,1 procentenheter till hushållskonsumtionens ökning.

Fritid och underhållning växte med 1,9 procent och bidrog med 0,2 procent till hushållskonsumtionens ökning. Samma bidrag kom från svensk konsumtion utomlands, vilket steg med 3,1 procent andra kvartalet. Det är en något högre tillväxt än den genomsnittliga de senaste tio åren på 1,7 procent. Utländsk konsumtion i Sverige ökade med 2,1 procent och bidrog till att sänka hushållskonsumtionen med 0,1 procentenheter eftersom det är en avdragspost.

Bidrag till den egentliga hushållskonsumtionen och volymutveckling per COICOP¹, bidrag i procentenheter och volymförändring i procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal.

COICOP	Volymutveckling	Bidrag
01 Livsmedel	1,0	0,1
02 Alkohol och tobak	1,6	0,1
03 Kläder och skor	-0,2	0,0
04 Boende	0,8	0,2
05 Möbler	1,6	0,1
06 Hälsa- och sjukvård	0,3	0,0
07 Transporter	0,8	0,1
08 Kommunikation	5,1	0,2
09 Fritid och Underhållning	1,9	0,2
10 Utbildning	0,2	0,0
11 Hotell och restaurang	0,9	0,1
12 Övriga varor och tjänster	0,5	0,0
Total konsumtion exkl. ofördelad konsumtion	1,1	1,1
15 Svensk konsumtion utomlands	3,1	0,2
16 Utländsk konsumtion i Sverige	2,1	-0,1
TOTALT	1,1	1,1

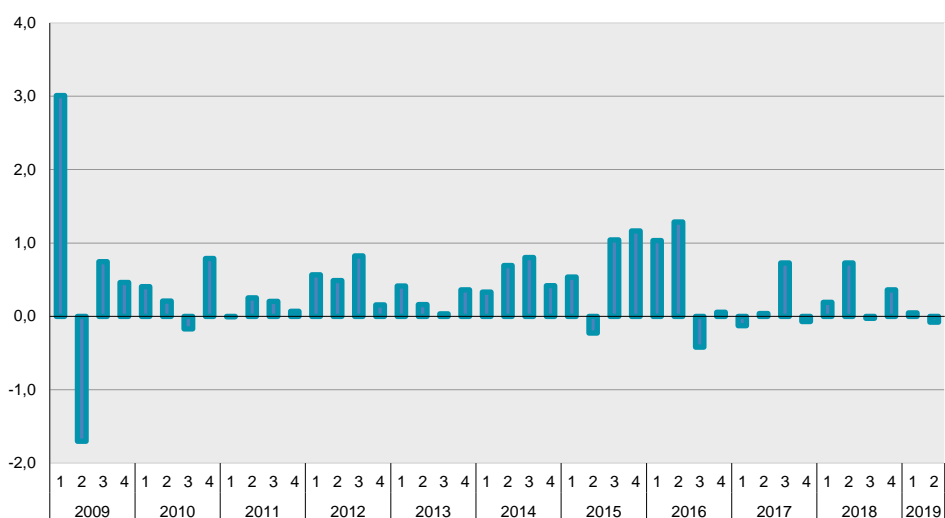
¹ Classification of Individual Consumption by Purpose

Offentlig konsumtion

Svag minskning av konsumtionen i offentliga myndigheter

Den offentliga konsumtionen minskade under andra kvartalet 2019 jämfört med föregående kvartal. Landstingen ökade sina konsumtionsutgifter medan kommunernas konsumtionsutgifter minskade. Statens konsumtionsutgifter var oförändrade.

Offentliga myndigheters konsumtionsutgifter, volymförändring procent, säsongsrensats och jämfört med föregående kvartal.

Det andra kvartalet 2019 minskade den offentliga konsumtionen med 0,1 procent jämfört med första kvartalet 2019 i säsongsrensade tal. Det är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren på 0,4 procent. Under åren 2015 och 2016 utvecklades konsumtionen starkt i offentliga myndigheter på grund av den stora migrationen dessa år. På senare år har migrationens påverkan på den offentliga konsumtionen minskat och förflyttats från stat till kommuner.

Bidrag till den offentliga konsumtionen och volymutveckling per myndighet andra kvartalet 2019, bidrag i procentenheter och volymförändring i procent, säsongsrensats och jämfört med föregående kvartal.

Myndighet	Volymutveckling	Bidrag	Genomsnittlig volymutveckling*
Staten	0,0	0,0	0,4
Landsting	0,1	0,0	0,3
Primärkommuner	-0,2	-0,1	0,4
Totalt offentliga myndigheter	-0,1	-0,1	0,4

* Avser åren 2009-2019

Oförändrade statliga konsumtionsutgifter

I säsongsrensade värden var konsumtionsutgifterna inom staten oförändrade. Produktionen ökade med 0,2 procent jämfört med föregående kvartal.

Förbrukningsutgifterna och arbetskostnaderna ökade jämfört med föregående kvartal. Minskade utgifter för sociala naturaförmåner höll tillbaka utvecklingen av statens konsumtion. Sociala naturaförmåner minskade med hela 4,9 procent. Arbetade timmar ökade med 0,4 procent medan antalet sysselsatta var oförändrade inom statliga myndigheter.

Minskad konsumtion inom kommunerna

Kommunerna står för ungefär hälften av de totala offentliga konsumtionsutgifterna, där utbildning och socialt skydd är de stora utgiftsposterna. Konsumtion inom kommunerna minskade andra kvartalet med 0,2 procent jämfört med föregående kvartal. Minskningen är långt under det historiska genomsnittet på 0,4 procent de senaste tio åren. Det var främst minskad förbrukning och minskade sociala naturaförmåner som bidrog till minskningen. Arbetade timmar var oförändrade medan antalet sysselsatta minskade med 0,2 procent.

Landstingens konsumtion ökade

Konsumtionen inom landstingen ökade med 0,1 procent jämfört med föregående kvartal, vilket understiger genomsnittet de senaste tio åren på 0,3 procent. Ökningen förklaras främst av ökad produktion. Sociala naturaförmåner, där inköp av vårdtjänster från privata vårdgivare och läkemedelsförmånen ingår, minskade med 0,4 procent. Arbetade timmar ökade med 0,7 procent jämfört med föregående kvartal medan antalet sysselsatta ökade med 0,4 procent.

Investeringar

Fortsatt nedåt för investeringarna

De fasta bruttoinvesteringarna fortsatte att sjunka andra kvartalet 2019. Det var en bred nedgång och nästan samtliga investeringstyper minskade. Särskilt markant var nedgången inom maskiner och bostäder.

De fasta bruttoinvesteringarna sjönk med 1,0 procent andra kvartalet, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Den genomsnittliga utvecklingen de senaste åren är en ökning på 0,6 procent. De fasta bruttoinvesteringarna sänkte BNP-tillväxten med 0,3 procentenheter.

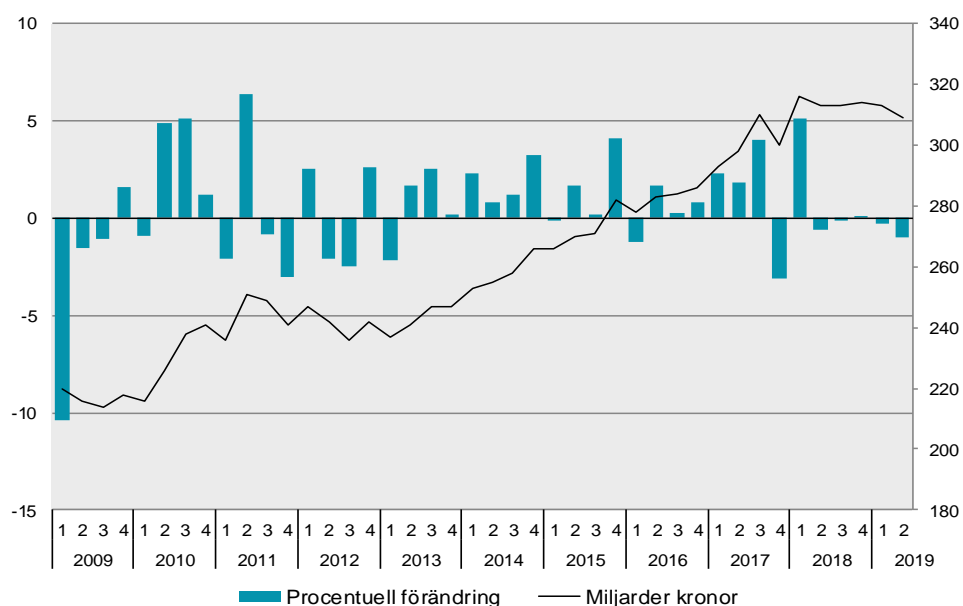
Som tidigare under 2019 har inte Investeringsenkäten använts som källa för beräkning av maskiner och inventarier samt byggnader och anläggningar i näringslivet. Den ändrade designen på Investeringsenkäten har medfört att det saknas jämförbara data för 2018. Dessa investeringstyper skattas i stället med andra källor.

Bygg- och anläggningsinvesteringar inklusive bostäder sjönk med 0,8 procent jämfört med första kvartalet. Det var främst bostadsinvesteringarna som sjönk medan övriga byggnader och anläggningar ökade svagt.

Maskininvesteringar inklusive vapensystem sjönk med 2,2 procent. Alla tre delaggregat, transportinvesteringar, IKT-utrustning och övriga maskiner inklusive vapensystem, bidrog till nedgången. Totalt bidrog maskininvesteringarna med drygt hälften av nedgången i fasta bruttoinvesteringar. Investeringar i immateriella tillgångar sjönk med 0,3 procent.

Fasta bruttoinvesteringar

Volymförändring i procent jämfört med föregående kvartal respektive kvartalsvärden i miljarder kronor. Säsongrensat och mätt i fasta priser år 2018.

Nedgång för både varu- och tjänsteproducenter

Investeringarna i näringslivet sjönk med 1,1 procent andra kvartalet. Det kan jämföras med en genomsnittlig ökning de senaste tio åren på 0,6 procent.

På grund av avsaknaden av jämförbara siffror i Investeringssenkäten har utvecklingen i investeringar i maskiner och övriga byggnader och anläggningar skattats till samma nivå för alla branscher i näringslivet. Därför publiceras fasta bruttoinvesteringar endast för varuproducenter och tjänsteproducenter som helhet.

Varubranschernas investeringar minskade med 0,8 procent medan tjänstebanschererna minskade sina investeringar med 1,3 procent.

Fasta bruttoinvesteringar fördelat på sektor och bransch

Volymutveckling i procent jämfört med föregående kvartal, bidrag till totala investeringar i procentenheter samt genomsnittlig utveckling de senaste 10 åren. Säsongrensat och mätt i fasta priser.

	10 år snitt	18kv2	18kv3	18kv4	19kv1	19kv2	Bidrag
Varubranscher	0,1	1,2	2,3	-0,7	-0,9	-0,8	-0,2
därav: tillv. industrin	0,2	-0,2	4,6	-3,0	-	-	-
Tjänstebanscher	0,9	-1,1	-1,9	0,3	-0,1	-1,3	-0,7
därav: Fastighetsförv.	0,8	-2,2	-2,7	-3,5	-	-	-
Näringslivet	0,7	4,1	-1,5	0,1	1,1	-0,7	-0,6
Offentliga myndigheter	0,8	-1,9	2,4	0,9	0,1	-0,6	-0,1
Totalt	0,6	-0,6	-0,1	0,1	-0,3	-1,0	-1,0

Lägre investeringar i primärkommunerna

Fasta bruttoinvesteringar inom offentliga myndigheter sjönk med 0,6 procent vilket kan jämföras med en genomsnittlig ökning för de senaste tio åren på 0,8 procent.

Nedgången förklaras av en kraftig nedgång inom primärkommunerna.

Investeringsvolymer ökade både inom staten och landstingen. Totalt höll de offentliga investeringarna tillbaka de fasta bruttoinvesteringarna med 0,1 procentenheter.

Lagerinvesteringar

Negativt lagerbidrag i årstakt

Lagerinvesteringarna minskade andra kvartalet. Lageromslaget² i årstakt var -6 miljarder kronor i fasta priser vilket påverkade BNP-utvecklingen negativt. I säsongrensade värden höjde lagerinvesteringarna BNP-utvecklingen med 0,1 procentenheter.

Lagerinvesteringarnas BNP-påverkan beräknas som lagerförändringen under kvartalet minus lagerförändringen under motsvarande kvartal föregående år, s k lageromslag, i procent av BNP. I säsongrensade värden beräknas lagerinvesteringarnas BNP-påverkan som förändringen under kvartalet minus förändringen föregående kvartal i procent av BNP föregående kvartal. Lagerinvesteringarna säsongrensas endast på aggregerad nivå. Avsnittet nedan beskriver därför genomgående jämförelser mot motsvarande kvartal föregående år.

Totalt ökade företag och myndigheter sina lager med 8,5 miljarder i fasta priser, jämfört med 14,6 miljarder andra kvartalet 2018. Industrin ökade sina lager fast mindre än motsvarande kvartal förra året.

Varuhandelns lager minskade andra kvartalet i likhet med de senaste åren. Minskningen var kraftigare än andra kvartalet 2018.

Tillverkningsindustrin ökade sina lager med 2,6 miljarder i fasta priser. Denna lageruppbyggnad var främst koncentrerad till produkter i arbete och färdigvaror motsvarande 3,3 miljarder i fasta priser, medan lager av insatsvaror minskade med 0,7 miljarder.

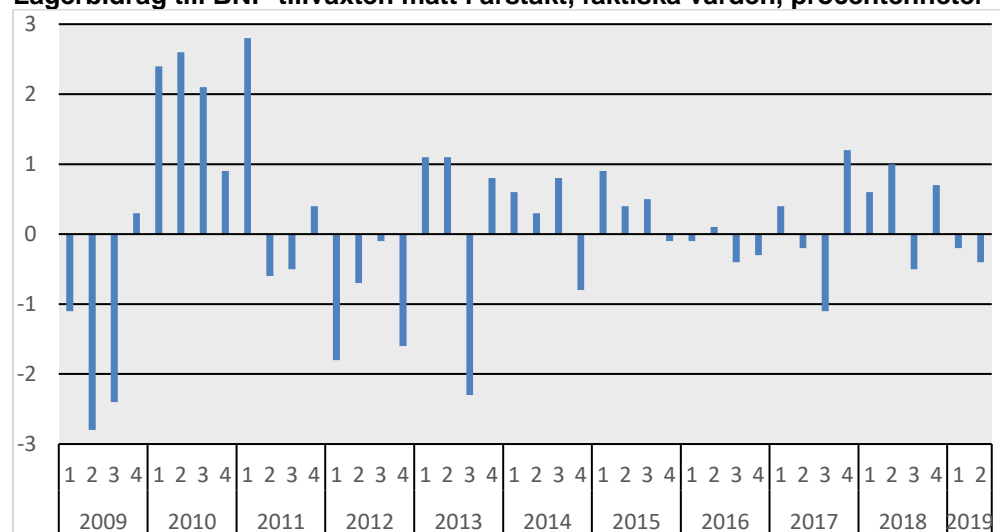
Varuhandeln minskade sina lager med 5,4 miljarder i fasta priser, jämfört med en lagerminskning på 2,5 miljarder motsvarande kvartal föregående år. Detta innebär att lageromslaget för varuhandeln blev negativt. Den komponent som påverkade mest var partihandeln där lagerminskningen var 3,2 miljarder, jämfört med en lageruppbyggnad på 0,9 miljarder motsvarande kvartal föregående år.

Motorhandeln minskade sina lager med 2 miljarder vilket är en mindre neddragning än andra kvartalet 2018. Lageromslaget blev därmed positivt.

Detaljhandeln minskade sina lager med 0,2 miljarder kronor andra kvartalet 2019.

² Lageromslag kan anta ett positivt eller negativt värde och visar lagerförändringen jämfört med lagerförändringen motsvarande kvartal föregående år.

Lagerbidrag till BNP-tillväxten mätt i årstakt, faktiska värden, procentenheter

Utrikeshandel

Exporten mattades av

Exporten bromsade in andra kvartalet 2019 och var oförändrad efter flera kvartal med god tillväxt. Samtidigt ökade importen efter ett svagt första kvartal.

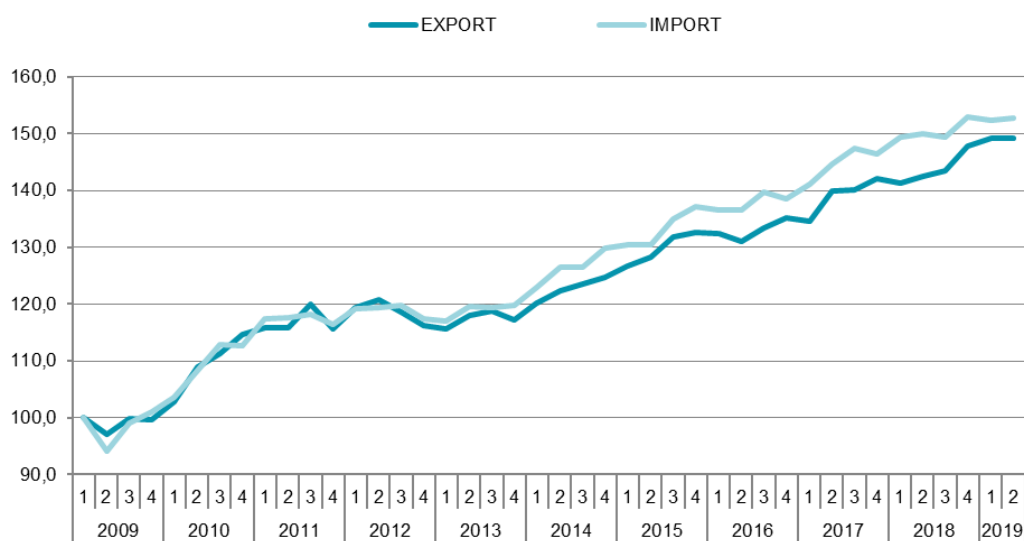
Exporten stagnerade och var oförändrad andra kvartalet, säsongrensats och jämfört med första kvartalet. Utvecklingen ligger under snittet för de senaste tio åren som är 0,8 procent. Varuexporten ökade med 0,3 procent efter en minskning kvartalet innan. Tjänsteexporten minskade med 0,7 procent efter tre starka kvartal.

Importen ökade med 0,3 procent, vilket kan jämföras med en genomsnittlig ökning på 0,8 procent de senaste tio åren. Importen av varor minskade med 0,6 procent medan importen av tjänster ökade med 2,2 procent. Importen drog ned BNP-utvecklingen med 0,1 procent.

Sammantaget bidrog exportnettot med -0,1 procentenheter till den totala BNP-utvecklingen.

Utrikeshandel

Säsongrensats volymindex 2009 = 100

Lägre tjänsteexport tyngde exporten

Den totala exporten var oförändrad andra kvartalet 2019. De senaste fyra kvartalen har exportutvecklingen varit positiv. Den starkaste utvecklingen var fjärde kvartalet 2018, då tjänsteexporten höjdes av poster av engångskaraktär inom forskning och utveckling (FoU).

Varuexporten ökade med 0,3 procent andra kvartalet. Ökningen drevs främst av icke varaktiga konsumtionsvaror, där exporten ökade med 1,2 procent, samt energi, som ökade med 2,4 procent. Övriga varor ökade med 4 procent. Insatsvaror och investeringsvaror minskade med 0,4 respektive 0,3 procent och drog ner ökningen.

Tjänsteexporten minskade med 0,7 procent andra kvartalet. Det som främst bidrog till minskningen var export av forskning och utveckling (FoU) som sjönk med 9,8 procent. Uthyrning och leasing samt utländsk konsumtion i Sverige motverkade minskningen och ökade med 6,3 respektive 2,1 procent.

Starkare tjänsteimport

Efter ett svagt första kvartal ökade den totala importen med 0,3 procent andra kvartalet.

Varuimporten minskade med 0,6 procent. Det som bidrog mest till nedgången var investeringsvaror samt insatsvaror som minskade med 0,7 respektive 0,4 procent. Samtliga produktaggregat minskade.

Den totala tjänsteimporten ökade med 2,2 procent. Uppgången förklaras främst av övriga tjänster samt svensk konsumtion utomlands som ökade med 4,4 respektive 2,7 procent. Även importen av datatjänster bidrog till ökningen och ökade med 1,6 procent. Andra aggregat bidrog negativt men gav en försumbar påverkan på den totala tjänsteimportens utveckling.

Export och import av varor och tjänster

Volymutveckling i procent jämfört med föregående kvartal, bidrag till totala export-/importutvecklingen i procentenheter samt genomsnittlig utveckling de senaste 10 åren. Säsongsrensats och mätt i fasta priser.

	10- årssnitt	Kv2 2018	Kv3 2018	Kv4 2018	Kv1 2019	Kv2 2019	Bidrag
Export	0,8	0,7	0,7	3,1	0,9	0,0	0,0
Export varor	0,7	1,1	0,1	2,8	-0,1	0,3	0,2
Export tjänster	1,0	-0,1	2,3	3,6	3,4	-0,7	-0,2
Import	0,8	0,4	-0,4	2,3	-0,4	0,3	0,3
Import varor	0,9	1,6	-1,7	2,4	-1,2	-0,6	-0,4
Import tjänster	0,8	-2,4	2,6	2,0	1,5	2,2	0,7

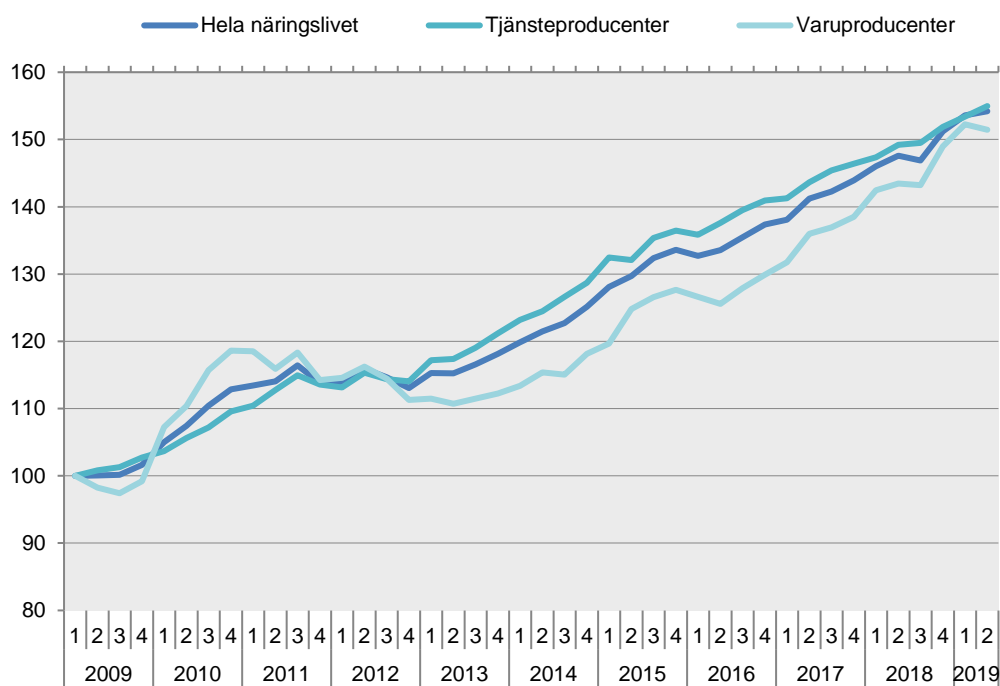
Näringslivets produktion

Svag utveckling för näringslivets produktion

Produktionen i näringslivet ökade svagt andra kvartalet. Efter ett något dämpat första kvartal fortsatte produktionen att mattas av. De tjänsteproducerande branscherna bidrog till produktionsökningen medan varuproducenterna drog ner den.

Produktionen inom näringslivet ökade med 0,2 procent, säsongrensad och jämfört med föregående kvartal. Det är en klart lägre ökning än de tio senaste årens genomsnittliga tillväxt. De tjänsteproducerande branscherna steg med 0,3 procent, vilket gav ett BNP-bidrag på 0,1 procentenheter. Tillväxten bland de varuproducerande branscherna dämpades ytterligare och minskade med 0,1 procent och drog ned BNP-utvecklingen marginellt.

Index för näringslivets förädlingsvärde i fasta priser, säsongrensade värden, första kvartalet 2009=100

Varuproduktionen minskade

Produktionsvärdet för de varuproducerande branscherna sjönk med 0,1 procent andra kvartalet efter ett något dämpat första kvartal. Energibranschen växte med 2,5 procent och bidrog mest till den totala produktionsökningen. Utvinning av mineral tog fart och ökade med 2,5 procent efter ett par kvartal med svag utveckling, men bidrog marginellt till produktionsökningen. Produktionen inom jordbruket dämpades något och ökade med 0,7 procent. Bygg- och anläggningsverksamhet och tillverkningsindustrin sjönk med 1,5 respektive 0,1 procent och drog ned den totala produktionsutvecklingen.

Något dämpad tjänsteproduktion

Andra kvartalet ökade produktionen inom tjänstebranscherna med 0,3 procent, vilket är samma ökningstakt som föregående kvartal. Utbildning och sjukvård samt informations- och kommunikationstjänster steg med 1,9 respektive 0,9 procent och lämnade det största bidraget till ökningen inom tjänsteproduktionen. Parti- och detaljhandeln ökade med 0,4 procent och stod också för en stor del av produktionsökningen. Fastighetsverksamhet minskade med 0,5 procent.

Volymutvecklingstal (procent) näringslivets produktion, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal samt genomsnitt de senaste 10 åren.

	2018 Kv2	2018 Kv3	2018 Kv4	2019 Kv1	2019 Kv2	10-årsnitt
Varuproducenter	-0,7	-0,9	2,1	0,5	-0,1	0,4
Jordbruk, skogsbruk och fiske	1,0	1,3	0,9	1,6	0,7	0,3
Utvinning av mineral	-3,7	1,5	-0,9	-0,7	2,5	0,3
Tillverkningsindustri	-1,0	-0,5	1,8	0,0	-0,1	0,4
El, gas, värme, vatten inkl reningsverk	-2,9	-2,8	3,8	0,7	2,5	0,4
Byggindustri	0,8	-1,8	2,6	1,4	-1,5	0,6
Tjänsteproducenter	1,4	-0,2	1,1	0,3	0,3	0,8
Parti- och detaljhandel	2,3	-1,3	1,2	-0,2	0,4	1,0
Transport o kommunikation	0,4	-1,0	0,4	0,1	-0,4	0,2
Hotell och restaurang	1,2	-0,8	0,7	0,3	-0,1	0,6
Informations- och kommunikationstjänster	3,1	1,3	2,7	0,4	0,9	1,5
Banker och försäkringsbolag	1,7	0,2	-0,2	0,4	-0,3	0,9
Fastighetsverksamhet	1,0	0,1	0,9	0,8	-0,5	0,3
Företagstjänster	0,8	0,5	1,0	0,2	0,1	0,9
Utbildning och sjukvård	-0,7	-1,4	1,2	0,6	1,9	0,8
Kultur och övrig service	-0,4	-0,4	0,4	1,5	1,2	0,4
Totalt	0,7	-0,4	1,5	0,4	0,2	0,7

Arbetsmarknad och produktivitet

Produktiviteten minskade i näringslivet

Antalet sysselsatta sjönk svagt medan antalet arbetade timmar ökade något andra kvartalet jämfört med första kvartalet. Medelarbetstiden per sysselsatt steg därmed något. Produktiviteten i näringslivet minskade något eftersom antalet arbetade timmar steg mer än produktionen. Befolkningen ökade andra kvartalet.

Antal sysselsatta föll för andra kvartalet i rad

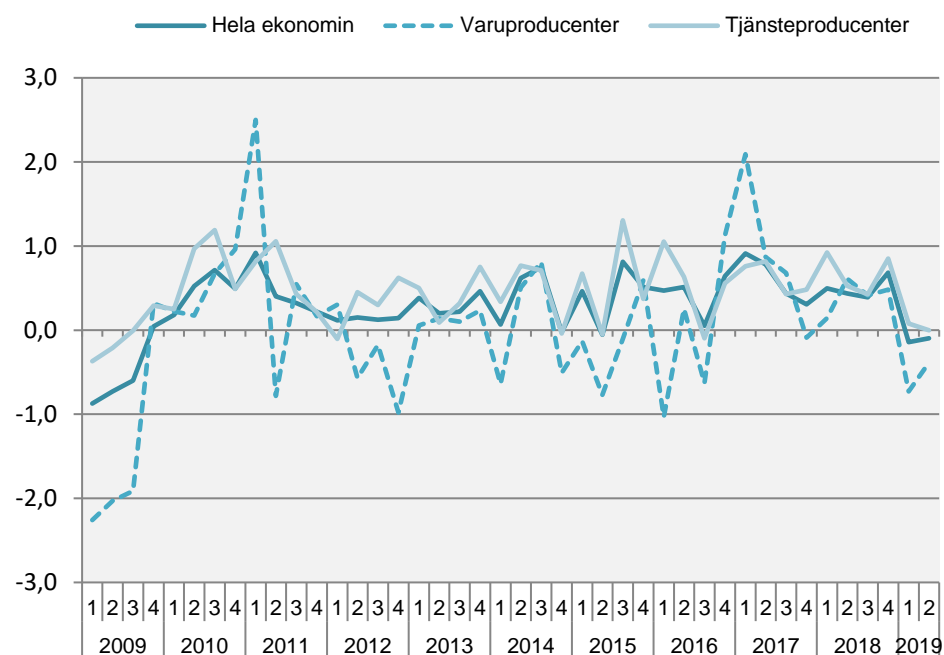
Antalet sysselsatta föll med 0,1 procent andra kvartalet, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Det är lägre än den genomsnittliga ökningstakten de senaste tio åren på 0,3 procent. Antalet sysselsatta har nu minskat två kvartal i rad vilket är första gången på tio år.

Inom näringslivet föll antalet sysselsatta med 0,1 procent. Antalet sysselsatta i de varuproducerande branscherna föll med 0,4 procent. Samtliga större aggregat inom varuproducerande branscher minskade antalet sysselsatta utom energibranschen där antalet sysselsatta steg med 0,3 procent.

Inom tjänstebranscherna var antalet sysselsatta oförändrat efter ett svagt fall första kvartalet medan kvartalen 2018 visade på stark utveckling. Handelsbranschen drog ned utvecklingen kraftigt medan flera andra branscher, bland annat fastighetsbranschen och hotell och restaurang verkade i motsatt riktning. Antalet sysselsatta inom de tjänsteproducerande branscherna har ökat i stort sett kontinuerligt de senaste tio åren. Den genomsnittliga ökningen har varit 0,5 procent per kvartal de senaste tio åren. Sedan år 2010 har även sysselsättningen i de offentliga myndigheterna ökat i god takt men andra kvartalet var antalet sysselsatta oförändrat. Antalet anställda inom staten var oförändrat medan landstingen ökade antalet anställda och kommunerna minskade antalet anställda.

Antalet sysselsatta

Procentuell förändring, säsongrensad

Arbetade timmar ökade svagt

Antalet arbetade timmar i hela ekonomin steg med 0,2 procent andra kvartalet i säsongrensade värden jämfört med kvartalet innan. Det är något lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. I näringslivet steg antalet timmar med 0,3 procent. Antalet arbetade timmar inom de offentliga myndigheterna steg med 0,2 procent.

Antalet arbetade timmar i de varuproducerande branscherna föll svagt andra kvartalet. Utvecklingen för de större branschaggregaten var blandad. Inom industrin och energibranscherna ökade antalet arbetade timmar medan de föll inom byggbranschen.

De tjänsteproducerande branschernas arbetade timmar ökade med 0,5 procent andra kvartalet. Utvecklingen var blandad bland delbranscherna. Precis som för antal sysselsatta så föll antal arbetade timmar i handelsbranschen. De arbetade timmarna ökade dock inom många andra branscher, bland annat fastighetsbranschen och juridiska och ekonomiska konsulter.

Antalet arbetade timmar i de offentliga myndigheterna steg med 0,2 procent. Inom staten och landstingen ökade antalet timmar medan antalet arbetade timmar inom primärkommuner var oförändrade.

De senaste tio åren har det varit stora skillnader i utvecklingen inom olika delar av näringslivet. Antalet arbetade timmar inom de varuproducerande branscherna har legat ganska stabilt de senaste åren efter turbulensen kring finanskrisen men tog fart under 2017 och 2018 följt av en svagare inledning av 2019.

Antalet arbetade timmar inom tillverkningsindustrin har minskat med undantag för under 2017 och 2018 medan byggindustrin har bidragit positivt med en genomsnittlig uppgång på 0,6 procent per kvartal. De tjänsteproducerande branscherna har å andra sidan haft en uppåtgående trend i antalet arbetade timmar.

Särskilt stark har ökningen varit inom vård och utbildning samt inom hotell och restaurang och personliga tjänster.

För hela ekonomin steg medelarbetstiden med 0,3 procent andra kvartalet. Medelarbetstiden ökade med 0,4 procent inom näringslivet och den ökade med 0,2 procent inom de offentliga myndigheterna.

Något högre arbetsproduktivitet i näringslivet

I säsongrensade tal minskade arbetsproduktiviteten i näringslivet med 0,1 procent jämfört med första kvartalet. Antalet arbetade timmar ökade med 0,3 procent medan produktionen ökade med 0,2 procent.

I de varuproducerande branscherna var produktiviteten oförändrad, till följd av att både antalet arbetade timmar och produktionen föll med 0,1 procent.

De tjänsteproducerande branschernas produktivitet föll med 0,2 procent eftersom antalet arbetade timmar ökade med 0,5 procent och produktionen ökade med 0,3 procent.

Inkomster och sparande

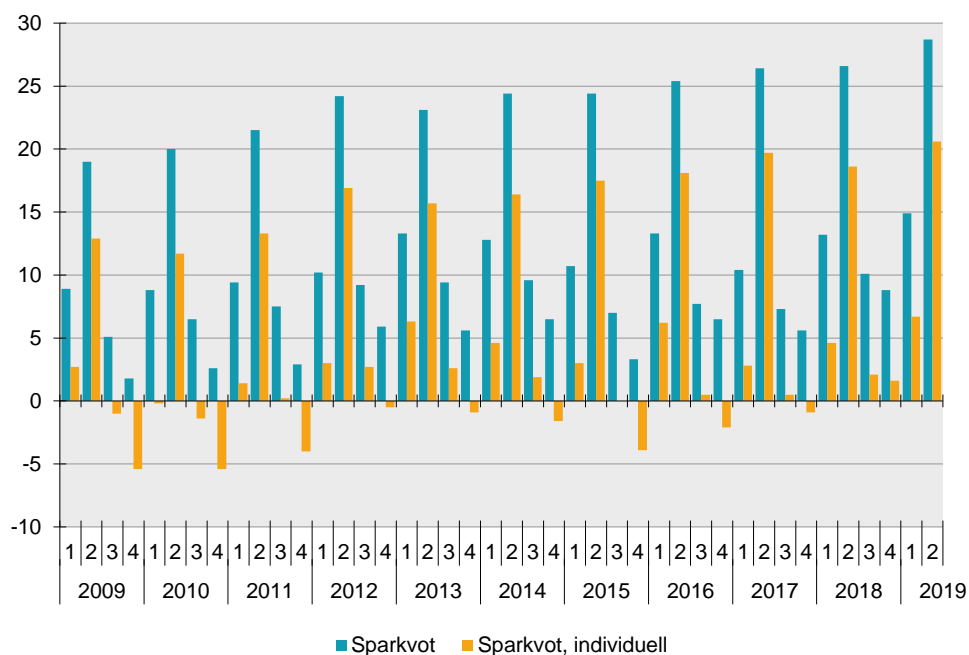
Hushållens sparkvot ökade

Hushållens³ sparkvot ökade svagt andra kvartalet 2019 jämfört med motsvarande kvartal 2018. Hushållens reala disponibla inkomster ökade med 3,1 procent andra kvartalet 2019.

Utvecklingen beskrivs i faktiska termer och i jämförelse med motsvarande kvartal föregående år om inget annat anges.

Sparandet, inklusive kollektiva försäkringar, blev 229,1 miljarder kronor andra kvartalet vilket är en ökning med 28,5 miljarder jämfört med motsvarande kvartal 2018. Hushållens sparkvot ökade med 2,1 procentenheter och var 28,7 procent andra kvartalet. Den individuella sparkvoten, sparandet exklusive tjänste- och premiepensioner, var 20,6 procent. Motsvarande kvartal för ett år sedan låg den individuella sparkvoten på 18,6 procent. Det finansiella sparandet var 198,7 miljarder, en ökning med 33,7 miljarder. Den finansiella sparkvoten ökade med 3,0 procentenheter och uppgick till 24,9 procent.

Hushållens sparkvot, procent av disponibel inkomst

Hushållens disponibla inkomster uppgick till 716 miljarder andra kvartalet vilket är en ökning med 5,2 procent nominellt och 3,1 procent reallt jämfört med motsvarande kvartal 2018. Ökningen av real disponibel inkomst per capita under andra kvartalet uppgick till 2,0 procent.

Kapitalinkomstnettot ökade med 19,0 miljarder till 204,2 miljarder andra kvartalet jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Detta är delvis en följd av att

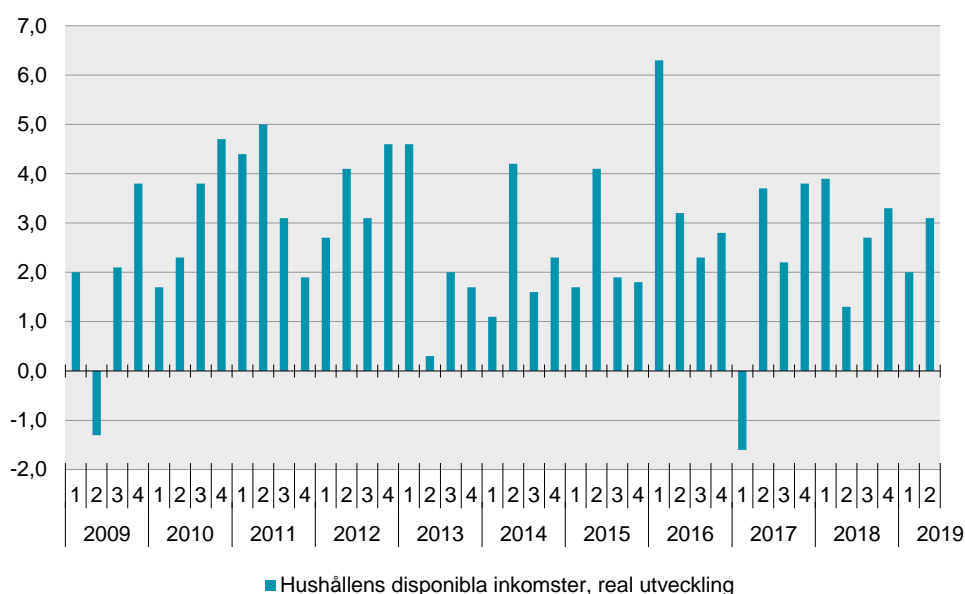
³ Alla uppgifter avser hushållssektorn, d.v.s. egentliga hushåll inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) om inget annat anges.

aktieutdelningar till hushållen ökade, då flera bolag som hade aktieutdelning första kvartalet 2018 delade ut i andra kvartalet i år.

Ränteutgifterna, före FISIM-justeringar, uppgick till 22,2 miljarder och ökade därmed med 7,9 procent andra kvartalet jämfört med andra kvartalet föregående år. Ränteintäkterna ökade svagt och uppgick till 1,4 miljarder.

Löneinkomsterna ökade med 3,8 procent medan sociala förmåner, där bland annat pensionsutbetalningar ingår, ökade med 2,2 procent jämfört med motsvarande kvartal året innan. Sammansatt förvärvsinkomst, det vill säga inkomster för egenföretagare, ökade med 6,2 procent.

Hushållens disponibla inkomster, real procentuell utveckling jämfört med motsvarande kvartal föregående år

De totala transfereringsinkomsterna ökade med 1,5 procent och uppgick till 234 miljarder kronor andra kvartalet. Utöver sociala förmåner ingår bland annat skadeförsäkringsersättningar och inkomstillägg för bostadsrätter i de totala transfereringsinkomsterna. Dessa andra löpande transfereringsinkomster minskade med 1,3 procent och uppgick till 45 miljarder under andra kvartalet.

Hushållens transfereringsutgifter steg med 3,3 procent till 382 miljarder. Av de totala transfereringsutgifterna på 382 miljarder utgjorde inkomstskatter och övriga löpande skatter 52 procent, eller 197 miljarder kronor. Skatterna ökade med 1,5 procent. Hushållens utgifter avseende sociala avgifter var 151 miljarder under kvartalet vilket är en ökning med 6,5 procent.

Hushållens konsumtionsutgifter ökade med 2,6 procent i löpande priser, vilket tillsammans med inkomsternas ökning på 5,2 procent gav en något större sparkvot.

Hushållens skuldkvot ökade

Hushållens skuldkvot, mätt som låneskulder som andel av hushållens disponibla inkomster, minskade med 0,2 procentenheter under andra kvartalet jämfört med första kvartalet 2019 och uppgick till 182,1 procent.

Inkomster och utgifter för hushållen och dess icke-vinstdrivande organisationer, löpande priser, miljarder kronor

	Kv 2 2019	Förändring mot kv 2 2018
Egentliga löner	513	3,8%
Sociala avgifter, tillgång	102	3,3%
Driftsöverskott egna hem	12	10,3%
Sammanfatt förvärvsinkomst	33	6,2%
Kapitalinkomster	216	10,9%
Kapitalutgifter	11	23,3%
Primärinkomstsaldo	865	5,4%
Transfereringsinkomster	234	1,5%
Sociala förmåner, tillgång	189	2,2%
Andra löpande transfereringar, tillgång	45	-1,3%
Transfereringsutgifter	382	3,3%
Inkomst- och övr. löpande skatter	197	1,5%
Sociala avgifter, användning	151	6,5%
Sociala förmåner, användning	3	10,1%
Andra löpande transfereringar, användning	30	-0,9%
Disponibel inkomst	716	5,2%

Överskott för offentlig förvaltning

Det finansiella sparandet för offentlig förvaltning visade ett överskott på 54,6 miljarder kronor andra kvartalet 2019. Både inkomster och utgifter fortsatte att öka jämfört med motsvarande kvartal i fjol.

Som brukligt redovisades ett överskott för offentlig förvaltning andra kvartalet. Det beror på att merparten av utdelningar erhålls då.

På inkomstsidan fortsatte produkt- och produktionsskatter samt inkomstskatter att öka, varav inkomstskatterna mer än under första kvartalet som då endast ökade marginellt. Inom offentliga utgifter noterades både ökning och minskningar jämfört med förra året. Det som ökade mest var konsumtions- och investeringsutgifter samt sociala förmåner. Medan utbetalda subventioner, ränteutgifter och EU-avgifter bromsade utgiftsökningen något.

Överskottet på 54,6 miljarder kronor kan till största delen tillskrivas staten som redovisade ett överskott på 38,2 miljarder kronor. Kommun, landsting och sociala trygghetsfonder redovisade även de överskott detta kvartal.

Finansiellt sparande inom offentlig förvaltning, miljarder kronor

	2018	2018	2018	2018	2018	2019	2019
	Kv1	Kv2	Kv3	Kv4	Helår	Kv1	Kv2
Offentlig förvaltning	7,0	52,3	6,5	-26,5	39,3	-12,5	54,6
Statlig förvaltning	0,9	39,3	18,5	7,1	65,9	-9,9	38,2
Sociala trygghetsfonder	-1,0	9,8	-1,4	-1,2	6,2	-0,6	11,2
Kommuner	7,7	3,4	-7,6	-24,0	-20,5	0,8	4,0
Landsting	-0,7	-0,2	-3,0	-8,4	-12,3	-2,8	1,2

De statliga finanserna redovisade ett överskott på 38,2 miljarder kronor andra kvartalet, vilket kan jämföras med ett överskott på 39,3 miljarder kronor andra kvartalet föregående år. Produkt- och produktionsskatter ökade medan inkomstskatter i princip var oförändrade jämfört med andra kvartalet föregående år. Löpande transfereringar inom offentlig sektor var den utgiftspost som ökade mest inom staten. Utöver det ökade även konsumtionsutgifterna samt investeringsutgifterna för staten. Däremot bromsades utgiftsökningen något genom att både utbetalda subventioner och ränteutgifter minskade.

Andra kvartalet redovisades ett överskott på 11,2 miljarder kronor för sociala trygghetsfonder, vilket var en ökning med 1,4 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal förra året. Även detta kvartal var pensionsavgifterna för låga för att täcka upp för pensionsutbetalningarna. Utbetalningarna var 5,6 miljarder högre än avgifterna under andra kvartalet. Det är i linje med motsvarande kvartal föregående år då utbetalningarna var 6,0 miljarder större än avgifterna. Utöver pensionsavgifterna ökade ränteinkomster och utdelningar från bolag med sammanlagt 0,9 miljarder kronor.

Kommunerna uppvisade ett överskott på 4 miljarder kronor andra kvartalet. Det kan jämföras med ett överskott på 3,4 miljarder kronor motsvarande kvartal förra året, vilket innebär en ökning av sparandet på 0,6 miljarder kronor. Konsumtionsutgifterna ökade med 6,3 miljarder kronor medan investeringsutgifterna minskade med 0,5 miljarder andra kvartalet jämfört med samma kvartal föregående år. Inkomst- och förmögenhetsskatter samt löpande transfereringar inom offentlig sektor ökade med sammanlagt 6,0 miljarder kronor.

Landstingen redovisade ett överskott på 1,2 miljarder kronor, en förbättring med 1,4 miljarder kronor jämfört med andra kvartalet föregående år. Konsumtionsutgifterna ökade med 2,9 miljarder kronor medan inkomst- och förmögenhetsskatter samt löpande transfereringar inom offentlig sektor sammanlagt ökade med 5,2 miljarder kronor.

Det finansiella sparandet för total offentlig förvaltning reviderades ned med 4,6 miljarder för första kvartalet 2019. De största revideringarna på inkomstsidan var inkomst- och förmögenhetsskatter som reviderades ned med 1,2 miljarder kronor samt sociala avgifter som reviderades upp med 0,9 miljarder kronor. Konsumtionsutgifterna reviderades upp med 2,6 miljarder kronor, vilket var den största revideringen på utgiftssidan. Subventioner reviderades upp med 1,6

miljarder kronor och bruttoinvesteringar reviderades upp med 1,4 miljarder kronor. Efter revideringarna visade det finansiella sparandet på ett underskott på 12,5 miljarder kronor.

Avstämning

Nya avstämningsprinciper i kvartalsberäkningarna

För att redovisa ett entydigt resultat för BNP görs en avstämning av beräkningarna från produktions- och användningssidan. Det innebär att den ena sidan justeras nedåt och den andra sidan uppåt. I samband med den allmänna översyn som gjorts av nationalräkenskaperna för åren 1993-2016 så har nya metoder för avstämning införts i både års- och kvartalsberäkningarna.

I årsberäkningarna görs numera avstämningen maskinellt utifrån osäkerheter (varianser) i primärstatistiken. En produkt (vara/tjänst) i en bransch med stor osäkerhet får ta en större del av avstämningen än en produkt i en bransch med mindre osäkerhet. Osäkerheterna i statistiken är större på användningssidan av ekonomin än på produktionssidan. Ungefär 15 procent av avstämningen görs på produktionssidan och 85 procent på användningssidan. Avstämning enligt denna princip har använts för referensåren 2015-2017. För referensåren 2003-2014 har osäkerheter för år 2015 använts. För åren 1993 -2002 har osäkerheterna successivt justerats så att produktionssidan fått ta en större andel av avstämningen. Efter denna successiva justering tar produktions- och användningssidan 50 procent av justeringen för referensår 1993. Anledningen till denna successiva justering bygger på att primärstatistiken för produktionssidan historiskt hade en sämre kvalitet än den har idag.

I kvartalsberäkningarna har ny statistik om förändringar i inputkoefficienten introducerats i avstämningsarbetet. Innan avstämningen, och alltså innan den slutliga restposten (skillnaden mellan produktions- och användningssida) är klar, så har beräkningsresultaten analyserats och eventuella bedömningskorrigeringar gjorts. Sådana korrigeringar innebär att man frångår resultatet som erhållits från primärstatistiken eller beräkningsmodellen och görs baserade på tydliga indikationer på att dessa är missvisande för den aktuella beräkningsperioden. Från och med den här beräkningsomgången görs också en modellbaserad justering av beräkningen från produktionssidan för att ta hänsyn till förändringar i inputkoefficienten; det vill säga förbrukningens andel av produktionen. Justeringen skattas med stöd av data avseende ingående och utgående moms samt import och export och baseras på momsregistret. Därefter stäms produktions- och användningssidan av med samma belopp, med 50 procent på produktionssidan och 50 procent på användningssidan. Den här ansatsen har använts för samtliga kvartal 2018 och 2019 och kommer att användas i framtida beräkningar. Det innebär att kvartalsberäkningarna fortsättningsvis kommer att stämmas av med 50 procent på respektive sida, efter de initiala justeringarna som beskrivits ovan. Anledningen till att inte stämma av enligt den 85/15-princip som används i årsberäkningarna även i kvartalberäkningarna är att primärstatistiken är mer osäker i kvartalsberäkningarna och att revideringar ofta sker vid nästföljande kvartal.

Skillnaden i avstämningsmetod jämfört med tidigare gjorde denna gång liten skillnad för slutresultatet.

Avstämningar av andra kvartalet 2019

Efter att ovan beskrivna justeringar gjorts, visade beräkningarna av andra kvartalet i utgångsläget en skillnad på 0,9 procentenheter mellan användning och tillförsel i ekonomin. De senaste tio åren har skillnaden i genomsnitt varit cirka 1,0 procentenheter. Före avstämning visade det statistiska underlaget en BNP-tillväxt från användningssidan på 1,0 procent medan produktionssidan visade en BNP-

tillväxt på 0,1 procent, jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Detta ledde till en avstämd BNP på 0,6 procent. Hade den gamla avstämningsprincipen använts hade utvecklingen blivit 0,7 procent. De två sista kvartalen har användningssidan visat en starkare utveckling än produktionssidan vid första beräkningen av ett nytt kvartal. Detta följer på tio kvartal där produktionssidan i ursprungsläget var starkare än användningssidan.

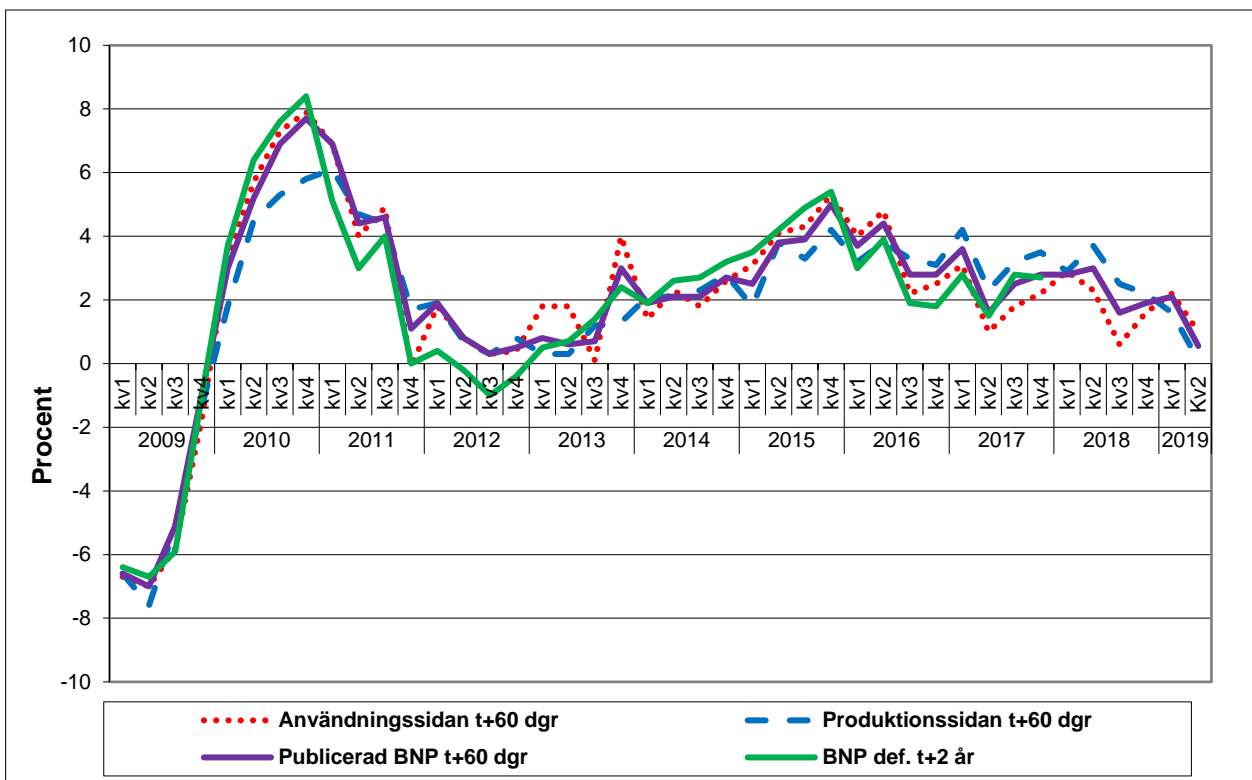
I föregående års prisnivå var användningen 10,5 miljarder kronor högre än produktionen. I löpande priser var diskrepansen 9,6 miljarder kronor. Med den nya avstämningsprincipen på kvartal justerades användningssidan ned med 5,3 miljarder kronor medan produktionssidan justerades upp med samma belopp. I löpande priser var det i utgångsläget en något mindre diskrepans mellan de två sidorna. En riktlinje vid avstämningen i löpande priser är att låta kvarvarande skillnader i restposten i löpande priser påverka de avstämmningar som görs på produktionssidan och i synnerhet på industrins förädlingsvärden. Argumentet bygger även på att det saknas information om insatsförbrukningens prisutveckling, och att detta leder till osäkerhet gällande prisutvecklingen av i synnerhet industrins förädlingsvärden. I praktiken innebär detta att avstämmningarna beslutas i flera steg. Först bestäms korrigeringarnas storlek och allokering i föregående års prisnivå och motsvarande korrigering görs även i löpande priser. Återstående differens i löpande priser fördelas sedan ut på näringslivets förädlingsvärden. Sammanlagt justerades användningssidan ned med 5,3 miljarder i löpande priser och produktionssidan justerades upp med 4,3 miljarder.

Vilka delar som har justerats samt storleken på korrigeringarna framgår av tabellen nedan. Där syns även utvecklingstalen för försörjningsbalansens och produktionens olika delkomponenter, samt volymförändringen mellan den första sammanställningen i nationalräkenskapernas databas och det nu publicerade resultatet. Den första versionen innehåller beräkningar baserade på det primära underlaget med justeringar för definitionsskillnader mellan nationalräkenskaperna och primärmaterialet. I detta läge har eventuella kompletteringar eller korrigeringar av primärkällorna förts in, inklusive den nya justeringen av produktionssidan. Den differens som kvarstår och som redovisas i tabellen är de avstämningskorrigeringar som har gjorts för att få beräkningarna från produktions- respektive användningssidan att visa samma BNP.

Avstämning andra kvartalet 2019, faktisk volymutveckling samt i fasta (FP) och löpande priser (LP)

	Första version	Publicerad version	Förändring i volym, procentenheter	Korr FP mdkr	Korr LP mdkr
Hushållens konsumtionsutgifter	0,6	0,5	-0,1	-0,5	-0,5
Offentliga konsumtionsutgifter	-0,3	-0,3	0,0	-	-
Fast bruttoinvestering	-1,7	-2,0	-0,3	-1,0	-1,0
Lager (effekt på BNP-förändring)	-0,4	-0,4	0,0	-1,0	-1,0
Export varor	2,5	2,3	-0,2	-0,6	-0,6
Export tjänster	8,4	8,1	-0,3	-0,5	-0,5
Import varor	-2,4	-2,1	0,3	1,0	1,0
Import tjänster	7,7	8,1	0,4	0,6	0,6
BNP från användningssidan	1,0	0,6	0,4	-5,3	-5,3
Förädlingsvärde gruv- och tillv.industri	0,3	0,9	0,6	1,0	0,9
Förädlingsvärde övrig produktion	1,1	1,6	0,5	0,7	0,6
Förädlingsvärde tjänsteproduktion	0,4	1,0	0,6	3,5	2,9
Förädlingsvärde off.myndigheter	-0,1	-0,1	0,0	-	-
Produktskatter och produktsubventioner	-1,4	-1,4	0	-	-
BNP från produktionssidan	0,1	0,6	0,6	5,3	4,3

Grafen nedan visar utvecklingen före avstämningarna för BNP från produktionssidan respektive BNP från användningssidan. Utvecklingstalen som visas är de som resulterat från första beräkningen av respektive kvartal. I grafen visas också den avstämda BNP-utvecklingen från första publicering av respektive kvartal samt de definitiva beräkningarna som publiceras efter cirka två år. Från grafen kan till exempel utläsas att för 2017, det senaste året för vilket definitiva årsberäkningarna publicerats, har samtliga kvartal 2017 justerats marginellt. I perioder av tilltagande ökningstakter, såsom 2010, visar den preliminära skattningarna att användningssidan vanligen har en starkare utveckling än produktionssidan innan avstämning, vilket var fallet även för 2015. Från och med 2016 har tillväxttakten dock dämpats något samtidigt som utvecklingstal på produktionssidan har överstigit de på användningssidan sedan det tredje kvartalet 2016. Vid beräkningen av andra kvartalet 2019 var förhållandet som sagt det omvända, med en i utgångsläget starkare användningssida.

Extremvärden i säsongrensningen

En säsongrensad series utseende över tiden påverkas mycket av eventuella förekomster av extremvärden (så kallade outliers). Nedan redovisas de serier som uppvisade något extremvärde under perioden 2013:1-2019:2 i den senaste säsongrensningen gjord av nationalräkenskaperna. En förekomst av ett extremvärde påverkar kraftigt det säsongrensade värdet för det kvartal där extremvärdet uppkommit, men även angränsande kvartal påverkas.

Period	Extremvärde för:	Pristyp	
Kvartal 4 2014	Fasta bruttoinvesteringar	1.4 Immateriella tillgångar	Löpande
	Fasta bruttoinvesteringar	1.4 Immateriella tillgångar	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	B05-C33 Gruvor och tillverkningsindustri	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	C10-33 Tillverkningsindustri	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	A01-F43 Varuproduktion	Referensår
Kvartal 1 2015	Hushållskonsumtion	06 Hälso- och sjukvård	
Kvartal 4 2015	Fasta bruttoinvesteringar	C10-33 Tillverkningsindustri	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	1.4 Immateriella tillgångar	Löpande
	Fasta bruttoinvesteringar	1.4 Immateriella tillgångar	Referensår
	Arbetade timmar	J58-63 Info- och kommunikationstjänster	
Kvartal 1 2016	Förädlingsvärde	J58-63 Info- och kommunikationstjänster	Referensår
	Hushållskonsumtion	08 Post och telekommunikation	Löpande
	Hushållskonsumtion	10 Utbildning och fritidsavgift	Löpande
	Fasta bruttoinvesteringar	J58-63 Info- och kommunikationstjänster	Referensår
	Sysselsatta	O84-Q88 Utbildning, vård och omsorg, offentlig	
Kvartal 2 2016	Hushållskonsumtion	Varaktighet Ofördelad konsumtion i utlandet 3-siffer	Löpande
	Hushållskonsumtion	Varaktighet Ofördelad konsumtion i utlandet 2-siffer	Löpande
	Hushållskonsumtion	15 Konsumtion utomlands	Löpande
	Arbetade timmar	Offentliga myndigheter	
	Arbetade timmar	Kommunala myndigheter	
Kvartal 1 2017	Hushållskonsumtion	08 Post och telekommunikation	Referensår
	Hushållskonsumtion	10 Utbildning och fritidsavgift	Referensår
Kvartal 3 2017	Fasta bruttoinvesteringar	J58-63 Info- och kommunikationstjänster	Referensår
Kvartal 4 2017	Hushållskonsumtion	121 Bostad och övriga tjänster	Referensår
Kvartal 1 2018	Förädlingsvärde	A01-03 Jordbruk, skogsbruk och fiske	Referensår
Kvartal 2 2018	Fasta bruttoinvesteringar	Transportmedel	Löpande
	Hushållskonsumtion	07 Transporter, fordon	Referensår
Kvartal 4 2018	Hushållskonsumtion	Hushållens ideella organisationer	Referensår
	Hushållskonsumtion	Hushållens ideella organisationer	Löpande
	Fasta bruttoinvesteringar	H49-53 Transporter och postverksamhet	Referensår

För mer information om extremvärden i säsongrensningen se BNP-kvartal 2009:1, sid 26. http://www.scb.se/sv/_Hitta-statistik/Publiceringskalender/Visa-detaljerad-information/?publobjid=9171

Revideringar

Vid publicering av andra kvartalet 2019 redovisas även nya detaljerade årsberäkningar för åren 1993 till 2016 som är resultatet av en allmän översyn av nationalräkenskaperna, samt ordinarie årsberäkning av år 2017. Det har fått till följd att samtliga kvartal dessa år uppdaterats till de nya nivåer som fastställts i årsberäkningen. Även kvartalen 2018 och 2019 har anpassats till de nya nivåerna. Vidare har vissa metoder och beräkningar anpassats till de förändringar som genomförts i den allmänna översynen. Information om översynen går att hitta på <https://www.scb.se/nr0103>.

Revidering av kvartalen 2017

Kvartalen 2017 har anpassats till de nya nivåer som fastställts i årsberäkningen. För flera områden, däribland näringslivets förädlingsvärden, gäller i allmänhet att de källor som används i de preliminära beräkningarna ersätts i den definitiva årsberäkningen. Jämfört med tidigare publicering har BNP-tillväxten för helåret reviderats upp med 0,3 procentenheter till 2,4 procent. Att BNP-tillväxten för helåret nu är högre förklaras främst av revideringar av exporten.

De nuvarande utvecklingstalen samt storleken på revideringarna syns i tabellerna nedan. Första kvartalet har reviderats ned något medan övriga höjts.

För ytterligare detaljer kring beräkningen av år 2017, se texten tillhörande den detaljerade årsberäkningen på <https://www.scb.se/nr0103>.

Försörjningsbalansen

Publicerad volymutveckling kvartalen 2017 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering

	Volymutveckling, procent					Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter				
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår
BNP	2,8	1,5	2,8	2,7	2,4	-0,1	0,3	0,6	0,4	0,3
Hushållens konsumtion (inkl HIO)	2,1	1,8	2,1	2,5	2,1	-0,2	-0,1	-0,2	0,1	-0,1
Offentlig konsumtion	2,1	-2,4	0,5	0,4	0,1	-0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Fast bruttoinvestering	7,2	3,2	8,6	4,1	5,6	0,1	-0,1	0,2	-1,6	-0,4
Lagerinvestering*	0,3	-0,1	-0,2	0,5	0,1	0,3	-0,2	-0,2	0,1	0,0
Export	3,9	4,4	4,0	4,7	4,3	-0,1	1,5	1,5	1,2	1,1
'-varor	3,8	3,5	4,6	6,5	4,6	-1,3	0,0	-0,1	0,0	-0,4
'-tjänster	4,2	6,6	2,8	1,1	3,6	2,7	4,8	4,6	3,5	3,9
Import	5,6	3,6	4,7	5,2	4,8	0,6	0,1	-0,8	0,1	0,0
'-varor	6,3	2,1	4,1	6,0	4,6	0,8	0,4	0,5	0,8	0,6
'-tjänster	4,2	6,7	5,8	3,4	5	0,4	-0,9	-3,6	-1,3	-1,4

*Lagerinvesteringar redovisas som bidrag till BNP-utvecklingen

BNP från produktionssidan

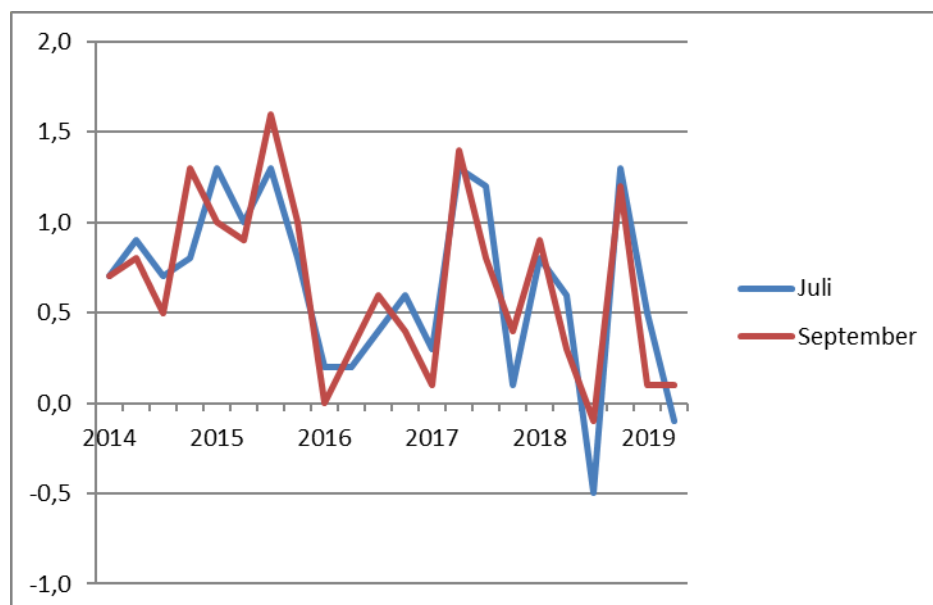
Publicerad volymutveckling kvartalen 2017 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering, kalenderkorrigerade värden

	Volymutveckling kalenderkorrigerad, procent					Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter				
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår
BNP	1,4	2,9	3,2	3,2	2,7	-0,1	0,3	0,6	0,5	0,3
Därav										
Varuproducenter	-0,3	4,4	4,9	5,5	3,5	-1,4	-0,7	0,4	-0,3	-0,6
Tjänsteproducenter	2,6	3,5	3,6	2,4	3,0	0,3	1,0	1,0	0,9	0,8
Offentliga myndigheter	0,1	0,7	2,3	3,3	1,5	0,5	0,6	0,7	0,8	0,6
FV HIO	3,7	1,6	2,7	2,9	2,7	1,9	1,6	1,6	1,7	1,7
Produktskatter	1,8	1,4	0,2	1,9	1,4	0,0	-1,0	-0,9	-0,8	-0,6
Produktsubventioner	10,5	5,2	6,4	4,3	6,7	2,4	1,8	-0,4	-2,1	0,5

Revidering av kvartalen 2018 och 2019

I diagrammet nedan redovisas volymutvecklingen för säsongrensad BNP enligt denna publicering och publiceringen i juli, för första kvartalet 2014 till andra kvartalet 2019. Av diagrammet framgår att den säsongrensade utvecklingen är nedreviderad med 0,4 procentenheter första kvartalet 2019 samt uppreviderad andra kvartalet med 0,2 procentenheter. Det har skett revideringar av den säsongrensade serien även för tidigare kvartal. Varje publicering av ett nytt kvartal kan föranleda ändringar i säsongrensade serier men vid denna publicering har dessutom de underliggande faktiska talen reviderats. Därutöver har en årlig översyn av säsongrensningsmodellerna genomförts vilket lett till modellförändringar för en del serier.

Redovisad säsongrensad BNP-utveckling vid publicering i juli 2019 respektive september 2019

Kvartalen 2018 och 2019 har som nämnts räknats om utifrån de nya nivåer och metoder som fastställts i årsberäkningarna och de revideringar som skett av kvartalen beror till stor del på dessa förändringar. Såväl nivåer som ändrade metoder, underlag, omklassningar osv. påverkar kvartalsframskrivningen. I de fall det dessutom funnits ny primärdata så har denna införts på kvartalen 2018 samt på

första och andra kvartalet 2019. Följande stycken fokuserar främst på de förändringar som inte direkt beror på årsberäkningarna.

En förändring som införts i samband med denna publicering är att de principer som styr den avstämning som görs för att kvartalsberäkningarna från produktionssidan och från användningssidan ska visa samma BNP, har förändrats. Även detta förklarar en del av revideringarna av kvartalen 2018 samt första och andra kvartalet 2019. De nya principerna beskrivs i avsnittet *Avstämningar*.

Revidering av kvartalen 2018

Helåret 2018 har reviderats ned med 0,1 procentenheter jämfört med publiceringen i juli. I tabellen nedan syns hur försörjningsbalansens komponenter reviderats sedan föregående publicering.

Revidering av kvartalen 2018, skillnad i volymutveckling faktiska tal (nuvarande publicering - föregående)

	Hushållens konsumtion*	Offentlig konsumtion	Fasta bruttoinvesteringar	Lager**	Export	Import	BNP
Kv1	-0,1	-0,2	0,3	0,2	-0,8	-0,2	0,0
Kv 2	0,5	-1,0	1,2	0,4	-0,7	-0,1	0,4
Kv 3	1,0	-0,3	-0,3	-0,5	-0,8	0,2	-0,7
Kv 4	0,2	-0,6	0,8	0,2	-0,8	-0,2	0,1
Helår	0,4	-0,5	0,6	0,1	-0,8	-0,2	-0,1

*inkl HIO

**revidering av lagerinvesteringarnas bidrag till BNP-utvecklingen

Hushållens konsumtionsutgifter har höjts med 0,4 procentenheter för helåret 2018. Revideringarna är en följd av att ett antal konsumtionsändamål har reviderats kraftigt i samband med översynen av tidsserien.

För offentlig konsumtion har nya källor för primärkommuner och landsting förts in för kvartalen 2018. Detta, återigen i kombination med förändringar på grund av den allmänna översynen, ledde till att de offentliga konsumtionsutgifterna reviderades ned för samtliga kvartal 2018.

De fasta bruttoinvesteringarna har höjts för helåret 2018, återigen främst som en konsekvens av ändringar gjorda i den allmänna översynen. En del nya uppgifter har funnits tillgängliga för offentliga investeringar.

Utrikeshandeln, och i synnerhet exporten, har reviderats ned 2018. För både importen och exporten är det främst modell- och metodändringar i den allmänna översynen som ligger bakom revideringarna.

För näringslivets förädlingsvärden har det som regel inte införts någon ny primärdata för kvartalen 2018. De revideringar som skett beror nästan uteslutande på förändringar gjorda på tidigare år samt på att kvartalen 2018 har stämts av på nytt.

Revidering av första kvartalet 2019

BNP-utvecklingen för första kvartalet 2019 har reviderats ned med 0,4 procentenheter jämfört med publiceringen i juli. Återigen förklaras en stor del av revideringarna av sådant som hänt i den nya beräkningen av tidigare år. Men för flera områden har även uppdaterad primärdata avseende första kvartalet tagits med till denna publicering. Detta gäller till exempel för industrins och varuhandelns lager som är nedreviderad jämfört med tidigare. Även utrikeshandeln med tjänster är nedreviderad jämfört med underlaget som användes i juli. Offentliga

konsumtionsutgifter har reviderats till följd av att nya källor för primärkommuner och landsting avseende kvartalen 2018 påverkat även kvartalen 2019. Näringslivets förädlingsvärden har räknats om utifrån reviderade uppgifter i Produktionsvärdeindex. Även för beräkningen av fasta bruttoinvesteringar har en del uppdaterad statistik tagits med.

Revidering av andra kvartalet 2019

Den preliminära sammanställningen av BNP andra kvartalet som publicerades i juli bygger på ett mer ofullständigt underlag än ordinarie kvartalsberäkningar. Till den ordinarie beräkningen av andra kvartalet kompletteras samtliga underlag i större eller mindre utsträckning. Vid årets ordinarie beräkning av andra kvartalet reviderades BNP-utvecklingen ned med 0,3 procentenheter. Av försörjningsbalansens komponenter var det främst exportnettot som reviderades ned och detta mest till följd av att uppdaterad primärdata höjde importen.

Även näringslivets förädlingsvärden reviderades ned jämfört med den preliminära beräkningen i juli. Beräkningen i juli byggde på underlag för två av kvartalets tre månader och när den tredje månaden blev tillgänglig till den ordinarie beräkningen så ledde det till en nedrevidering inom såväl tillverkningsindustrin som bland tjänsteproducenter.

I tabellen nedan redovisas bidragen till BNP-utvecklingen vid de olika publiceringstillfällena.

BNP-bidrag kvartal 1-2 2019 vid olika publiceringstidpunkter, faktiska tal

	Publicerings- tillfälle	Hushållens konsumtion*	Offentlig konsumtion	Fasta brutto- investeringar	Lager**	Exportnetto	BNP
Kv1	maj 2019	0,0	0,3	-0,1	0,1	1,7	2,1
Kv 1	juli 2019	0,0	0,3	-0,1	0,1	1,7	2,1
Kv 1	sep 2019	-0,1	0,4	-0,2	-0,2	1,7	1,7
Kv 2	juli 2019	0,1	-0,2	-0,4	-0,6	1,9	0,9
Kv 2	sep 2019	0,2	-0,1	-0,5	-0,4	1,4	0,6

*inkl HIO

** Lagerinvesteringarnas bidrag till BNP-utvecklingen

Tidsserie BNP-revideringar

I tabellen nedan redovisas BNP-utvecklingen vid respektive beräkningstillfälle för de olika kvartalen.

Publicerad faktisk volymutveckling för BNP vid olika beräkningstillfällen, första kvartalet 2016 till andra kvartalet 2019

År	Beräknings-tidpunkt	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
2016	2016 maj	3,7			
	2016 jul	3,7	4,1		
	2016 sept	3,7	4,4		
	2016 nov	3,7	4,6	2,8	
	2017 feb	3,5	4,5	2,4	2,8
	2017 maj	3,4	4,2	2,6	2,5
	2017 juli	3,4	4,2	2,6	2,5
	2017 sep	3,5	4,6	2,7	2,4
	2017 nov	3,5	4,6	2,6	2,3
	2018 feb	3,5	4,6	2,6	2,3
	2018 maj	3,4	4,4	2,7	2,4
	2018 juli	3,4	4,5	2,7	2,3
2017	2018 sep	3,0	3,9	1,9	1,8
	2018 nov	3,0	3,9	1,9	1,8
	2019 feb	3,0	3,9	1,9	1,8
	2019 maj	3,0	3,9	1,9	1,8
	2019 juli	3,0	3,9	1,9	1,8
	2019 sep	2,7	3,5	1,4	1,9
	2017 maj	3,6			
	2017 jul	3,6	2,6		
	2017 sep	3,6	1,6		
	2017 nov	3,3	1,2	2,5	
	2018 feb	3,2	1,1	2,5	2,8
	2018 maj	3,3	1,2	2,2	2,5
2018	2018 juli	3,3	1,2	2,2	2,5
	2018 sep	3,0	1,2	2,1	2,2
	2018 nov	2,9	1,2	2,1	2,2
	2019 feb	2,9	1,2	2,1	2,2
	2019 maj	2,9	1,2	2,2	2,3
	2019 juni	2,9	1,2	2,2	2,3
	2019 maj	2,9	1,2	2,2	2,3
	2019 juli	2,9	1,2	2,2	2,3
	2019 sep	2,8	1,5	2,8	2,7
	2018 maj	2,8			
	2018 juli	2,8	3,8		
	2018 sep	2,3	3,0		
2019	2018 nov	2,9	3,2	1,6	
	2019 feb	2,9	3,0	1,5	1,9
	2019 maj	3,1	2,9	1,4	1,9
	2019 juli	3,1	2,9	1,4	1,9
	2019 sep	3,1	3,3	0,7	2,0
	2019 maj	2,1			
	2019 juli	2,1	0,9		
	2019 sep	1,7	0,6		